

3. Усач Б. Ф. Аудит : навч. посібн. / Усач Б. Ф. –К. : Знання-Прес, 2002.

4. Хом'як Р.Л. Організація та методика аудиту фінансової звітності суб'єктів господарювання [Електронний ресурс]/ Хом'як Р. Л. – Режим доступу:
http://www.nbu.gov.ua/PORTAL/natural/Vnulp/Logistyka/2008_623/37.pdf.

Науковий керівник - к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту Кафка С.М.

УДК 657

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНТРОЛЮ РЕЗУЛЬТАТІВ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

О.О. Осадча

*Національний університет водного господарства та природокористування, вул. Соборна, 11, м. Рівне, 33028, e-mail:
levitska.olia@yandex.ua*

Інформаційні виробничі ресурси (ІР) у постіндустріальному суспільстві – активи суб'єкта господарської діяльності, що приносять в результаті використання економічну вигоду (соціально-економічний ефект), для визнання яких мають бути визначені:

- показники оцінки балансової вартості;
- альтернативні формати документування та документообігу;
- критерії визнання отриманої від їх функціонування економічної

вигоди [1; 3: 4].

З метою забезпечення повноти та об'єктивності обліково-аналітичного забезпечення (ОАЗ) необхідно врахувати лані *системи інтегрованого господарського обліку та його підсистем* – бухгалтерського управлінського. податкового. статистичного обліку.

Базовими об'єктами обліку та аналізу результатів господарювання є показники фінансового результату: доходи, витрати, прибуток/збиток для суб'єктів підприємницької діяльності і небюджетних неприбуткових організацій; доходи, витрати (видатки). результат виконання кошторису – для органів державного сектора. Однак, показники прибутку (збитку), результату виконання кошторису, на нашу думку, не формують достовірної оцінки результативності фінансово-господарської діяльності, обумовлюючи потребу у додаткових показниках.

З огляду на існуючу практику оцінювання виконання бюджетних програм в рамках програмно-цільового методу планування бюджетів доцільно застосувати комплексну оцінку результативності господарської діяльності як системи показників:

- *фінансового результату*: прибуток/збиток для суб'єктів підприємницької діяльності і небюджетних неприбуткових організацій; результат виконання кошторису – для органів державного сектора;

- *продукту* : обсяг основної реалізації товарів (робіт, послуг) для суб'єктів підприємницької діяльності та небюджетних неприбуткових організацій; обсяг освоєного цільового фінансування - для органів державного сектора;

- *ефективності*: співвідношення отриманих доходів до витрат, пов'язаних з такими доходами, для суб'єктів підприємницької діяльності та небюджетних неприбуткових організацій; співвідношення отриманого цільового фінансування до витрат, передбачених кошторисом відповідного фінансування, - для органів державного сектора;

- *якості*: комплексна оцінка позитивної динаміки показників фінансового результату, продукту та ефективності, реалізації соціальних програм на рівні соціального забезпечення працівників та соціальної направленості результатів діяльності в цілому, екологічної безпеки операційної діяльності суб'єкта.

Для забезпечення інформативності аналітичних процедур доцільно застосувати аналітичні процедури *фінансово - управлінського аналізу*. Основною відмінністю фінансово - управлінського аналізу показників фінансового результату від економічного аналізу є його об'єкти – *минулі та майбутні* фінансові результати в цілому та за визначеними сегментами з урахуванням як безпосередньо показників фінансового результату, так і показників результативності фінансово-господарської діяльності з метою обґрунтування причинно-наслідкових зв'язків в виявлених відхиленнях.

Враховуючи важливість інформації щодо стратегічного розвитку, її наявність в ОАЗ очевидна. На нашу думку, інструментарій управлінського обліку дозволяє в рамках центрів відповідальності в розрізі основних прогностичних показників обліковувати вартість активів, зобов'язань, статей власного капіталу, показників фінансового результату (або в залежності від їх пріоритетів – вибірково).

Узагальнюючи, можна стверджувати, що *стратегічний облік* – облікова система, що включає сукупність форм та методів обліку об'єктів, оцінка яких: визначена за результатами перспективного та/або прогностичного аналізу, стратегічного планування й контролінгу результатів фінансово-господарської діяльності на звітну дату; адаптована до сучасних умов зовнішнього середовища.

Дослідження обліково-аналітичного забезпечення і контролю дозволили об'єднати їх у єдину обліково-контрольну систему, тим самим досягти синергетичного ефекту, що полягає в підвищенні ефективності управління господарською діяльністю суб'єкта в результаті інтеграції систем обліку, аналізу та контролю за рахунок емерджентності – наявності у будь-якої системи особливих властивостей, не властивих її підсистемам.

У підходах до визначення поняття «контроль» ніколи не існувало єдиних поглядів. В англійській мові «*control*» має дуже великий діапазон значень: від «управляти», «керувати» до «контролювати», «перевіряти», «регулювати» [2].

На наш погляд, сьогодні не можливо ототожнювати аудит з існуючим поняттям «контроль»: *аудит є якісно новою формою контролю, використовує в основі проведення методи та процедури контролю*.

Розглядаємо на етапах контролю операційний аудит, що комплексно дозволяє одержати оцінку повноти та достовірності обліково-аналітичної інформації, а також ефективності адміністративного забезпечення операцій, що були об'єктами обліку (див. рисунок).

Висновок. Інформаційний ресурс, в основі якого обліково-аналітична інформація, інтерпретована за результатами операційного аудиту, має відповідати вимогам однозначності в трактуванні та повноти інформаційних блоків, їх достовірності, неупередженості, підконтрольності та уніфікованості методико-організаційних підходів створення. Саме такі критерії забезпечать довіру користувачів (від працівників до інвесторів,

органів державного управління), дозволять реалізувати бюджетні плани в умовах соціально-екологічної збалансованості розвитку суб'єкта.

Список використаних джерел.

1. Касич А. О., Циган Р. М., Карбан О. І. Науково-методичні основи обліково-аналітичного забезпечення управління прибутком підприємств. Проблеми економіки № 1, 2013. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.problecon.com/pdf/2013/1_0/191_196.pdf.

2. Контроль і його ефективність. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.rusnauka.com/12_EN_2008/Economics/30984.doc.htm

3. Маняева В. А. Теоретические основы развития стратегического управленческого учета / Вера Маняева // Весник Самарского государственного экономического университета. – 2010. – №1(63). – С. 47–51.

4. Труш В.Є., В.Ф. Яценко В.Ф. Обліково-аналітичне забезпечення управління економічною безпекою промислових підприємств. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://mev-hnu.at.ua/load/mizhnarodna_naukovo_praktichna_internet_konferencija

УДК 657.6

РЕЗУЛЬТАТИ ВПРОВАДЖЕННЯ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ В КОМЕРЦІЙНИХ БАНКАХ

І. О. Павлишин

ІФНТУНГ, вул. Карпатська, 15, м. Івано-Франківськ, Україна, 76019

Глобалізація ринків, висока конкуренція, упровадження нових видів операцій, розвиток інформаційних технологій – усе це збільшує ризики банківської діяльності. За таких умов здійснюється постійне вдосконалення в системі управління банками, зростає значення багатостороннього контролю банків як ззовні – з боку різних державних органів контролю, банківських наглядових органів, незалежного аудиту, так і зсередини – внутрішньобанківський контроль. Організація внутрішньобанківського контролю завжди залишається актуальним питанням для менеджменту банку на всіх рівнях управління [1].

Головною метою внутрішнього аудиту банківських установ є вдосконалення діяльності банку, тобто оцінка можливих ризиків, виявлення проблемних сфер у його роботі та розробка рекомендацій, спрямованих на підвищення ефективності роботи банківської установи в цілому. Отже, внутрішній аудит можна розглядати як невід'ємну частину загальної системи контролю банку [2].

Результатом роботи підрозділу внутрішнього аудиту банку є, по-перше, зменшення ризиків у проведенні операцій, пов'язаних з раціональним та ефективним використанням ресурсів банку.

По-друге, внаслідок функціонування служби внутрішнього аудиту здійснюється перевірка результатів поточної фінансової діяльності банку, нагляд за дотриманням посадовими особами, працівниками банку вимог чинного законодавства, а також здійснюється перевірка систем управління та передавання фінансової інформації, у тому числі електронних інформаційних систем та електронних банківських послуг.

По-третє, кваліфікованими внутрішніми аудиторами здійснюється перевірка повноти, правильності і достовірності відображення в обліку